

Europska
komisija

NAGRADA ZA PRISTUPAČNOST GRADA **2020.**

Primjeri najboljih praksi za
stvaranje pristupačnih
gradova u EU-u

#EUACCESSCITY

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2020.

© Europska unija, 2020.

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora.

Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili druge građe koja nije zaštićena autorskim pravom EU-a dopuštenje treba zatražiti izravno od vlasnika prava.

Naslovnica: © Shutterstock, 2020.

Print	ISBN 978-92-76-17394-6	ISSN 2599-9168	doi:10.2767/79597	KE-BL-20-001-HR-C
PDF	ISBN 978-92-76-17361-8	ISSN 2467-0499	doi:10.2767/421929	KE-BL-20-001-HR-N

Sadržaj

Predgovor	p4
Nagrada za pristupačnost grada 2020. – lako čitljiva verzija.....	p5
Uvod	p12
Varšava, Poljska – pobjednik.....	p13
Castelló de la Plana, Španjolska – druga nagrada.....	p16
Skellefteå, Švedska – treća nagrada.....	p19
Évreux, Francuska – posebno priznanje za rad u području nevidljivog invaliditeta.....	p22
Tartu, Estonija – posebno priznanje za lokalni pristup pitanju pristupačnosti	p25
Hania, Grčka – posebno priznanje za uporabu tehnologije za osiguravanje pristupačnih parkirališta.....	p28
10 godina Nagrade za pristupačnost grada.....	p31
Sudjelovanje u izboru za Nagradu za pristupačnost grada 2021	p44

Predgovor

© Europska komisija

 Helena Dalli, europska povjerenica za jednakost

Veliko mi je zadovoljstvo napisati uvodnu riječ za ovu brošuru, u kojoj se slave dobitnici desete po redu Nagrade za pristupačnost grada, a daje se i osvrt na devet prethodnih pobjednika ovog prestižnog i uspješnog natjecanja.

Kao i moji prethodnici, radim na tome da pristupačnost bude pri vrhu ljestvice prioriteta za Komisiju i sve države članice. Moramo nastaviti raditi na našem cilju Europe koja je doista bez prepreka za osobe s invaliditetom i starije osobe.

Godinama pratim program Nagrade za pristupačnost grada i vidjela sam primjere izvanrednih postignuća gradova iz cijele Europe koji predano rade na svojoj pristupačnosti.

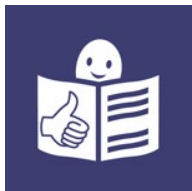
Ovogodišnji pobjednici i gradovi dobitnici posebnih priznanja mogu biti inspiracija i uzor gradovima koji se još ne bave sveprisutnim izazovima u pogledu pristupačnosti.

Varšava, dobitnica prve nagrade, u kratkom je vremenu izrazito napredovala i pokazala što se sve može postići političkim angažmanom i uključivanjem osoba s invaliditetom i starijim osobama.

Nagrade za gradove od Poljske, Švedske i Estonije do Španjolske, Francuske i Grčke pokazale su nam da je napredak prema pristupačnosti dobio zamah na europskoj razini i da je pristupačnost zasigurno postala jedan od europskih prioriteta.

Želim mnogo uspjeha svim gradovima koji će se u budućnosti natjecati za ovu nagradu.

Nagrada za pristupačnost grada 2020.

Lako čitljiva verzija

© Easy-to-read.eu

Tko smo mi?

Mi smo Europska komisija
i Europski forum osoba s invaliditetom.

Europska komisija predlaže zakone
za bolji život u Europi.

Europski forum osoba s invaliditetom radi
na zaštiti prava osoba s invaliditetom u Europi.

Često surađujemo da bismo poboljšali uvjete
za osobe s invaliditetom u Europi.
Na primjer, svake godine zajedno
odabiremo kandidate i dodjeljujemo **Nagradu za
pristupačnost grada**.

Što je Nagrada za pristupačnost grada?

Nagrada za pristupačnost grada je nagrada koja
se svake godine
dodjeljuje gradovima koji mnogo na tome da budu
što pristupačniji.

Grad je pristupačan kad se svi ljudi koji u njemu žive
mogu bez problema
služiti svim stvarima uslugama bez poteškoća.

© Pixabay

Na primjer, grad je pristupačan
kada svi ljudi lako mogu:

- na posao ići autobusom ili podzemnom željeznicom
- kupiti prijevoznu kartu na automatu
- kretati se ulicama i ulaziti u javne zgrade
kao što su bolnice i gradske vijećnice
- dobiti informacije koje mogu razumjeti.

Te su mogućnosti važne svima,
a posebno osobama s invaliditetom i starijim osobama.
Stvari im često nisu pristupačne,
što im onemogućuje
da sudjeluju u zajednici
kao drugi.

Zbog toga su često zapostavljeni.
Na primjer, u autobusima koji nemaju rampe
osobe u invalidskim kolicima
ne mogu ići na posao.

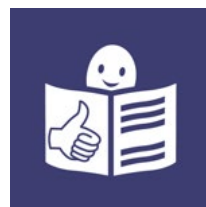
Ili, ako informacije nisu jasno napisane,
osobe s intelektualnim teškoćama i druge osobe
možda ih neće moći pročitati i razumjeti.

Stoga je Nagrada za pristupačnost grada
prilika da gradovi u Europi pokažu što poduzimaju
da bi bili pristupačni svima.

Ovogodišnja je Nagrada za pristupačnost grada posebna
jer se slavi deset godina njezina postojanja.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

To znači da je Nagrada za pristupačnost grada prvi put dodijeljena prije deset godina i dodjeljuje se i danas.

Dobro je što se dodjela Nagrade za pristupačnost grada održava svake godine kako bi se gradove podsjetilo da je važno da budu pristupačni svima.

Koji je grad osvojio Nagradu za pristupačnost grada 2020.?

Nagradu za pristupačnost grada za 2020. osvojila je Varšava.

Varšava je grad u Poljskoj.

Varšava je Nagradu za pristupačnost grada osvojila jer naporno radi da bi osobama s invaliditetom i svima drugima bilo pristupačno sve što trebaju.

Varšava je odradila dobar posao i mnogo napravila za pristupačnost stvari i usluga: primjerice:

- ceste, javne prostore i zgrade
- prijevoz, na primjer podzemnu željeznicu, autobuse i vlakove
- javne internetske stranice i informacije kao što su internetske stranice gradske vijećnice.

© Pixabay

U tom se radu

Varšava često sastaje sa skupinama i odborima osoba s invaliditetom kako bi doznala što im je važno.

Za osvajanje Nagrade za pristupačnost grada za 2020. Varšava je dobila 150 000 eura.

Drugo i treće mjesto na natjecanju osvojili su:

- grad **Castelló de la Plana** u Španjolskoj osvojio je drugo mjesto i 120 000 eura
- a grad **Skellefteå** u Švedskoj osvojio je treće mjesto i 80 000 eura.

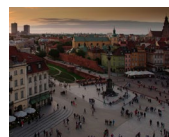
Sljedeća Nagrada za pristupačnost grada dodijelit će se 2021.

Koji gradovi mogu sudjelovati?

U izboru za Nagradu za pristupačnost grada ne mogu sudjelovati svi gradovi.

Gradovi koji mogu sudjelovati trebali bi:

- biti u zemljama koje su članice Europske unije.
Europska unija je zajednica europskih država, koje su se udružile da bi Europa bila što bolje mjesto za svoje stanovnike
- imati više od 50 000 stanovnika.
Ako neka zemlja ima manje od dva grada s tolikim brojem ljudi, dva manja grada ili više njih mogu se udružiti i prijaviti se za Nagradu za pristupačnost grada ako zajedno imaju više od 50 000 stanovnika.

© Pixabay

Grad koji je ove godine osvojio Nagradu za pristupačnost grada neće moći sudjelovati sljedeće godine.

Kako gradovi mogu sudjelovati?

Gradovi koji žele sudjelovati u izboru za sljedeću Nagradu za pristupačnost grada mogu se prijaviti kada započne razdoblje za podnošenje prijave.

Osobe koje upravljaju tim gradovima i u njima donose važne odluke. trebaju popuniti obrazac na internetu.

© Pixabay

U tom obrascu trebali bi:

- navesti zašto misle da bi njihov grad trebao osvojiti Nagradu za pristupačnost grada
- navesti primjere toga što njihov grad radi da bi stvari učinio pristupačnima svim ljudima
- objasniti kako misle nastaviti s takvim radom u budućnosti.

Više informacija možete pronaći na našoj internetskoj stranici:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Ondje će uskoro pisati kad počinje razdoblje za podnošenje prijave.

Kada ono započne,

gradovi mogu ispuniti obrazac

i sudjelovati u izboru za sljedeću Nagradu za pristupačnost grada.

Stoga pratite našu internetsku stranicu kako biste pronašli te informacije.

© Pixabay

Kako biramo pobjednika?

Nakon što se gradovi prijave za Nagradu njihove prijave se provjeravaju i odabire se pobjednik.

© Pixabay

U svakoj zemlji postoji grupa ljudi koja provjerava prijave gradova za tu zemlju. Ta grupa izabire najviše tri grada kao najbolje primjere svoje zemlje.

Zatim nova grupa na razini Europe provjerava sve izabrane gradove i među njima izabire najbolji primjer. Taj grad osvaja Nagradu za pristupačnost grada za ovu godinu.

Osobe s invaliditetom i stariji ljudi dio su tih grupa. Oni provjeravaju kako gradovi čine stvari pristupačnima za dobrobit svojih stanovnika.

Na primjer, provjeravaju imaju li gradovi pristupačne:

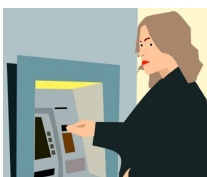
- zgrade i ulice
- autobuse i podzemne željeznice
- automate za prodaju karata i bankomate
- internetske stranice i ostale tehnologije koje ljudi upotrebljavaju da bi komunicirali
- informacije koje su jasno napisane i svi ih mogu razumjeti.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Grad koji je najviše toga učinio da navedene stvari učini pristupačnima svim ljudima osvaja Nagradu za pristupačnost grada.

© Pixabay

Kada ćemo proglasiti pobjednika?

Komisija će u prosincu 2020. objaviti dobitnike Nagrade za pristupačnost grada za 2021.

Više informacija

Ako želite znati više, možete nam se javiti na: **secretariat@accesscityaward.eu**

Možete i posjetiti našu internetsku stranicu:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Uvod

Oko 120 milijuna građana Europske unije (EU) ima neki oblik invaliditeta, a kako naše stanovništvo stari, taj će broj nastaviti rasti. Zadovoljavanje potreba osoba s invaliditetom jedan je od europskih prioriteta, a to će i ostati.

EU promiče pristupačnost i jednake mogućnosti za osobe s invaliditetom. Temeljni dio njegove strategije sastoji se od rada na ostvarenju Europe bez prepreka.

Natječaj za dodjelu Nagrade za pristupačnost grada pokrenut je 2010. kako bi se javnost upoznala izazovima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom te kako bi se u europskim gradovima s više od 50 000 stanovnika promicale inicijative za veću pristupačnost.

Cilj je te godišnje manifestacije osobama s invaliditetom u cijelom EU-u osigurati jednak pristup gradskom životu. Nagrada se dodjeljuje gradovima koji su primjetno poboljšali pristupačnost u temeljnim aspektima života u gradu i koji su izradili konkretne planove za daljnja poboljšanja.

Ostali gradovi nagrađuju se za posebne inicijative u području pristupačnosti. Odabrane kategorije mogu se razlikovati iz godine u godinu. Tako smo Nagradom za pristupačnost grada 2019. obilježili Europsku godinu kulturne baštine (2018.). U 2020. posebna priznanja dodijeljena su za rad na prepoznavanju potreba osoba s nevidljivim invaliditetom, za lokalna rješenja za pristupačnost te za korištenje informacijske tehnologije (IT) radi osiguravanja parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom.

Ovo je posebna godina i u pogledu same Nagrade jer obilježavamo desetu godišnjicu njezina postojanja. Osim predstavljanja ovogodišnjih pobjednika ova brošura sadržava i dodatni odjeljak sa sažetkom postignuća svih devet prethodnih dobitnika Nagrade kao pregled prvog desetljeća Nagrade za pristupačnost grada. Budući da ti gradovi i dalje rade na pristupačnosti, u tom je odjeljku opisan i njihov napredak otkad su osvojili Nagradu.

Varšava

Poljska

© Shutterstock

DOBITNIK

desete Nagrade za
pristupačnost grada

Varšava je glavni grad Poljske i ima više od dva milijuna stanovnika. Grad je sagrađen s obje strane rijeke Visle te teško oštećen tijekom Drugog svjetskog rata. Stari dio grada obnovljen je prema izvornom modelu, dok moderni dio grada ima šire prometnice i ulice. Varšava već više od deset godina neumorno radi na poboljšanju pristupačnosti u gradu.

„Načela univerzalnog dizajna čvrsto su utkana u gradsku strategiju”

Učinkovit desetogodišnji akcijski plan

Acijski plan Varšave za osobe s invaliditetom u razdoblju 2010. – 2020. usmjeren je na informacije, obrazovanje, radna mjesta, društvo i infrastrukturu. Provedba plana kontinuirano se prati i mjeri u odnosu na utvrđene pokazatelje. Pregledi provedeni 2015. i 2019. pokazali su pozitivne rezultate.

Infrastrukturni program nadgleda punomoćnik zadužen za pristupačnost, a podržavaju ga tim koordinatora i savjetodavno tijelo koje se sastoji od predstavnika osoba s invaliditetom. Pristupačnost za sve uključena je u gradske aktivnosti i bit će trajni prioritet.

Utvrđena su četiri područja stručnosti: izgrađeni okoliš i javni prosto internet, internetske stranice i mobilne aplikacije; dokumenti i javna događanja.

Od 2017. djeluje i Odjel za pristupačnost, koji je osnovan kao potpora punomoćniku. U tom odjelu rade i po jedan arhitekt (koji je ujedno i savjetnik za pristup), cestovni inženjer i stručnjak za organizaciju javnih događanja. Radi se i na razvoju stručnosti u području digitalnog razvoja.

Ulaganje u uklanjanje prepreka

Mnogo se ulaže u uklanjanje arhitektonskih i drugih prepreka. Od 2017. sve ceste, javni prostori i nove ili obnovljene zgrade moraju biti u skladu s gradskim standardima pristupačnosti. Pristupačni su i mnogi kulturni objekti, a za sve projekte preporučuju se revizije pristupa.

Grad se uvelike promijenio kako bi se poboljšala pristupačnost. Te promjene uključuju popravke kolnika, postavljanje uzdignutih pješačkih prijelaza, nadogradnju autobusnih stajališta, novu rasvjetu i zvučne signale na prijelazima. Grad je isto tako proširio vozni park javnog prijevoza novim pristupačnim vozilima i tračničkim vozilima.

© Shutterstock

Pristupačan javni prostor

© Shutterstock

Novi pristupačan javni prijevoz

„Pristupačnost za mene znači neovisnost jer mi je to jedna od najvažnijih vrijednosti.”

Kamila Wróblewska, Centar za javne komunikacije grada Varšave

Postoje i programi podrške za osobe s duševnim smetnjama i intelektualnim teškoćama, kao i one s tjelesnim ili osjetilnim teškoćama.

Organiziraju se dječje obrazovne radionice kako bi djecu upoznalo s pravima osoba s invaliditetom. U tim je radionicama od 2016. sudjelovalo oko 1 300 djece.

Radi se i na pristupačnosti gradskih internetskih stranica. Na jednom će se portalu objediniti 90 zasebnih stranica, što će svima olakšati pronalazak potrebnih informacija.

Mjerenje razine zadovoljstva osoba s invaliditetom

Varšava procjenjuje da osobe s invaliditetom čine oko 12 % gradskog stanovništva te da u svakom petom domaćinstvu u gradu živi najmanje jedna osoba s invaliditetom. Gotovo polovina ispitanika u anketi pod nazivom „Razmjer i struktura invaliditeta u glavnom gradu” potvrdila je da Varšavu smatraju prijateljskim gradom za osobe s invaliditetom. Čimbenici koje su ispitanici najčešće navodili uključivali su pristupačnu javnu infrastrukturu, sustavne usluge podrške, poboljšanu kvalitetu usluga, pristup institucijama i pristupačan javni prijevoz.

„Željela bih da sve objave informacija na željezničkim kolodvorima budu i u vizualnom i zvučnom obliku. To se odnosi i na sve alarme i upozorenja jer ne mogu baš sve čuti, iako nosim slušna pomagala. Moji prijatelji s potpunim nedostatkom sluha htjeli bi se osjećati sigurno u svim situacijama i javnim prostorima, za što su im potrebna i vizualna upozorenja, a ne samo zvučna.”

Paulina Gul, zaklada Kultura bez prepreka

Univerzalni dizajn: cilj za budućnost

Kad je riječ o budućnosti, načela univerzalnog dizajna čvrsto su utkana u novu Varšavsku strategiju do 2030., koja će dugoročno utjecati na prostorni i društveni razvoj grada.

Castelló de la Plana

Španjolska

© Shutterstock

**DRUGA
NAGRADA**

Castelló je mediteranski grad s oko 170 888 stanovnika. Njegovo sveučilište doprinosi živopisnom društvenom i kulturnom životu. Svjetska zdravstvena organizacija prepoznala je taj grad kao grad prijatelj starijih osoba zahvaljujući angažmanu sa starijim stanovnicima.

„Pristupačnost u srcu svih lokalnih politika i strategija”

Plan za pristupačnost

U Castellóovu planu za pristupačnost za 2016. utvrđen je strateški pristup pristupačnosti uz potporu snažnog društvenog i političkog angažmana.

Za taj je plan namijenjen proračun kojim se pokrivaju sve planirane mjere, a plan obuhvaća i gradsko okruženje, javne ustanove i zgrade, promet, komunikacije i informacije.

Promet i pješačko okruženje

Plan uključuje 25 putova bez prepreka koji povezuju važnije javne objekte sa stambenim područjima. Radovi koji su već u tijeku uključuju postavljanje devet pristupačnih sanitarnih čvorova na strateškim točkama duž tih ruta.

Osnovan je Odred za gradsku mobilnost kako bi se utvrdili i popravili mali problemi pristupačnosti u javnim prostorima i zgradama. Njegov je tim od siječnja 2018. uveo više od 100 poboljšanja.

Pristupačan je sav javni gradski prijevoz te su uvedena poboljšanja koja će omogućiti osobama s osjetilnim teškoćama i ograničenom pokretljivošću da sigurno prelaze ceste. Poboljšanja uključuju uzdignute pješačke prijelaze i sustave za određivanje prednosti na semaforu.

U okviru strategije „Transforma Castelló” 2018. prilagođeno je 17 autobusnih stajališta (vidjeti sliku), uz ostalih pet koji su već izmijenjeni 2017.

Grad je nabavio i dva prilagođena električna bicikla kako bi se osobama s ograničenom pokretljivošću pomoglo da se kreću gradom.

© Shutterstock

 Pristupačan autobus i autobusna stanica

„Kad nas pitaju što je za nas pristupačnost, mi pomislimo na vizualna pomagala koja nam omogućuju da se samostalno lociramo i krećemo, da razumijemo kako možemo sudjelovati u aktivnostima koje se ondje odvijaju i da se povezujemo s drugim ljudima. Ukratko, pristupačnost nam omogućava da budemo SPOSOBNI.”

 Članovi udruge Asperger Castelló

Nadogradnja javnih objekata

Plan uključuje i poboljšanja pristupačnosti 118 javnih objekata. Već je prilagođen niz škola i sportskih centara. Grad je prilagodio dvoranu svoje vijećnice i 13 drugih općinskih objekata za osobe s oštećenjem sluha.

Grad je također osnovao poseban Ured za pitanja invaliditeta kako bi utvrdio područja u kojima treba djelovati te osobama s invaliditetom olakšao pristup javnim uslugama.

Ured za pitanja invaliditeta odgovoran je i za koordinaciju svih aktivnosti koje se odnose na pristupačnost u cijelom gradu.

Pristup informacijama

Pristup informacijama također je jedan od prioriteta. Gradska internetska stranica nadograđena je kako bi se uskladila s međunarodnim standardima pristupačnosti, a uvedene su i uključive pomoćne tehnologije.

Plan za pametan grad uključuje inicijative za smanjenje postojećeg informatičkog jaza među nekim skupinama osoba s invaliditetom.

Među trenutačnim je inicijativama prijenos gradskih sastanaka na znakovnom jeziku.

Castelló daje prednost pristupačnosti i u svojim politikama u području zapošljavanja, djece i mladih, pristupa sportu i aktivnostima u slobodno vrijeme te sudjelovanja javnosti.

„Za mene pristupačnost znači da mogu otići bilo kamo, a da o nikome ne ovisim i da nemam straha od dezorijentacije. Castelló de la Plana uveo je mnogo mjera koje nam omogućuju da funkcioniramo, ma kakve bile naše potrebe.”

Conchi Hernandez, korisnik ATEN3U-a (Zaklada osoba sa stečenim ozljedama mozga provincije Castellón)

Pristupačan i uključiv grad

Prije svega, grad ne smatra pristupačnost izoliranim pitanjem, već ključnim elementom svih lokalnih politika i strategija.

Taj holistički pristup dodatno je naglašen 2019., kad je grad pokrenuo kampanju za širenje svijesti građana o pitanjima pristupačnosti pod sloganom „Castelló – dostupan i uključiv grad”.

© Grad Castelló

Pristupačni sadržaji na plaži

Skellefteå

Švedska

© Shutterstock

Skellefteå je grad na obali sjeverne Švedske sa 73 000 stanovnika. Živopisan je i brzo raste. Svojim sloganom „Napravimo mjesta idejama” grad želi pružiti dobrodošlicu osobama s različitim vještinama i različitog podrijetla. Zbog oštih zima osigurati pristupačnost u gradu posebno je komplicirano, ali zbog strasti prema inovacijama grad odolijeva tom izazovu.

„Pristupačnost je dobra za sve”

Pomoć s kognitivnim izazovima

U Skellefteåu se posebna pozornost posvećuje potpori osobama s narušenim kognitivnim sposobnostima. Jedna od gradskih inicijativa bila je radionica na kojoj su razni sudionici, uključujući predstavnike tehnoloških poduzeća, surađivali u razvoju alata za pametne telefone u svrhu potpore samostalnom životu. Takozvani „digitalni

trener” pruža vizualnu podršku sa zadacima kao što su pranje rublja, čišćenje i upravljanje vremenom.

Politika javnog prostora

Grad primjenjuje politiku javnog prostora kojom osigurava pristupačnost svim sadržajima kao što su autobusna stajališta i pješački prijelazi. To uključuje korištenje topline iz tla za borbu protiv snijega i leda. Druga je politika usredotočena na omogućavanje pristupačnosti igrališta.

„Skellefteå za sve“

Te se inicijative podupiru općinskom strategijom *Skellefteå för alla* (Skellefteå za sve) za razdoblje 2015. – 2025.

Slijedeći načela Konvencije Ujedinjenih naroda (UN) o pravima osoba s invaliditetom strategija je uvrštena u sve gradske politike i svake se godine revidira radi mjerenja napretka.

Općina koristi kombinaciju sustavnog praćenja i redovitog dijaloga s građanima kako bi dobila informacije koje tada povratno koristi za postavljanje budućih prioriteta.

Osnovano je i Vijeće za sprečavanje nepristupačnosti, koje okuplja političare i predstavnike osoba s invaliditetom. Osoblje tog Vijeća nadgleda svakodnevni rad grada u području pristupačnosti.

© Grad Skellefteå

 Taktalna karta središnjeg parka u gradu Skellefteå

„Pristupačnost za mene znači moći primiti sve uobičajeno vizualne informacije sluhom i moći se kretati uz pomoć kontrasta i dodira sa svojim bijelim štapom.“

Ethel Hedström, Udruga slabovidnih osoba

“

Pristupačni sportovi

Skellefteå je poznat po svojoj strasti prema hokeju na ledu i zimskim sportovima općenito te je usmjeren na to da sport učini pristupačnim i uključivim.

Uspješno uključivanje osoba s invaliditetom u švedska zimska prvenstva 2018. povećalo je razinu svijesti građana o prednostima pristupačnosti i uključivosti.

Pristup radu

U suradnji s drugim tijelima Skellefteå provodi programe pomoći onima koji se ne mogu uključiti u tržište rada. Takve inicijative uključuju ljetno stažiranje, rad u općini na puno radno vrijeme za osobe koje su završile posebne škole i program rehabilitacije kojim se stvara posao za oko 700 ljudi godišnje.

Informiranje građana

Skellefteå predano upoznaje građane s pitanjima pristupačnosti. O toj se temi raspravlja u lokalnim vijestima i na društvenim mrežama, čime se omogućuje vidljivost pitanjima pristupačnosti, a grad aktivno sudjeluje u dijalogu sa građanima.

Općina također održava događanja i aktivnosti kao što su predavanja. Političari i osoblje dobili su priliku isprobati invalidska kolica i optičke uređaje koji simuliraju gubitak vida kako bi bolje razumjeli uvjete s kojima se susreću osobe s invaliditetom.

© Grad Skellefteå

 Vodiči za pristupačnost pružaju pomoć tijekom Švedskih zimskih prvenstava

„Za mene pristupačnost znači da sva djeca mogu ne samo pohađati školu, već i zaista učiti i napredovati zahvaljujući obrazovanju.”

Birgitta Grönlund, Attention (organizacija koja zastupa osobe s neuropsihijatrijskim teškoćama)

Uključivanje invaliditeta

Pitanja invaliditeta više se ne smatraju isključivo socijalnim pitanjima ili pitanjima skrbi. Primjer koji to pokazuje je Nöjesfabriken, kazališna skupina koja podupire zapošljavanje osoba s invaliditetom, a koja je nedavno prebačena iz općinskog Odjela za socijalna pitanja u Odjel za kulturu, i kojom se sada upravlja zajedno s drugim kulturnim aktivnostima.

Grad također ističe da su sadržaji poput zvučnih i vizualnih informacija u autobusima, koji su neophodni za osobe s gubitkom vida ili sluha, korisne svim putnicima u autobusnom prijevozu.

Prije svega, Skellefteå želi naglasiti da pristupačnost nije marginalizirano pitanje od ograničenog interesa, već je dobra za sve.

Évreux

Francuska

© Shutterstock

**POSEBNO
PRIZNANJE**

za rad s nevidljivim
invaliditetom

Francuski grad Évreux, smješten u Normandiji, ima 51 560 stanovnika te bogatu povijest i kulturnu baštinu.

Taj grad sebe smatra gradom koji pruža potporu i koji je prilagođen ljudima. Kako bi se prilagodio potrebama osoba s invaliditetom, uveo je dosad neviđene promjene u gradski centar, poslovanje, promet i kulturu. Ovogodišnje posebno priznanje nadopunjuje nagradu za drugo mjesto koju je Évreux primio prošle godine.

**„Širom otvorite oči – 80 %
invaliditeta je nevidljivo”**

Uključiva pristupačnost

Prioritet je Évreuxa pružiti potporu osobama s invaliditetom u skladu s konceptima univerzalne pristupačnosti i uključivog društva.

Provodi se trajni program ulaganja u uklanjanje fizičkih prepreka pristupačnosti u cijelom pješačkom i izgrađenom gradskom okruženju.

Naglasak je na inicijativama kojima se žele zadovoljiti konkretne potrebe osoba s invaliditetom, vodeći pritom računa da od tih inicijativa korist ima cjelokupno stanovništvo.

Grad vjeruje da je zahvaljujući tim politikama Évreux ugodnije mjesto za sve.

Dobar je primjer tog uključivog pristupa prilagođena ljujačka postavljena na novom dječjem igralištu.

Svi mogu uživati u ljujanju, a invaliditet nije stigmatiziran.

○ *Prilagođene ljuljačke postavljene na dječjem igralištu*

Usmjerenost na nevidljivi invaliditet

U okviru općenite politike uključivog razvoja grad se posebno usmjerio na potrebe osoba sa skrivenim ili nevidljivim invaliditetom.

Grad je 2019. pokrenuo kampanju „Širom otvorite oči – 80 % invaliditeta je nevidljivo”.

Ona se temelji na ranijim inicijativama, uključujući radionice za djecu koje im pomažu razumjeti kakav je osjećaj imati intelektualne teškoće i poteškoće u učenju. U tim je radionicama 2019. sudjelovalo 600 djece.

Pristup informacijama

Grad je uložio znatna sredstva u informacije koje su lako čitljive i razumljive, uključujući označavanje muzejskih eksponata na temelju stručnog znanja osoba s poteškoćama u učenju.

Obvezao se da će taj koncept proširiti uvođenjem boljih smjernica i znakova u gradskoj vijećnici i drugim ključnim objektima kako bi postali pristupačniji osobama s poteškoćama u učenju.

U narednim će se mjesecima postaviti 90 znakova pored rezerviranih parkirnih mjesta kako bi se građanima skrenula pozornost na nevidljivi invaliditet.

Grad se obvezao pristupačnima učiniti i sve svoje telefonske usluge. Od 2020. usluga pod nazivom ACCEO omogućit će korisnicima koji su gluhi, imaju oštećenje sluha, slijepi su ili afazični da komuniciraju u stvarnom vremenu, licem u lice ili na daljinu, na francuskom znakovnom jeziku ili s pomoću transkripcije govora u tekst. Ta će usluga biti dostupna putem jednostavne aplikacije za upotrebu na pametnim telefonima, tabletima i računalima.

„Skupinama Grenelle du Handicap pridružila sam se nakon odlaska u mirovinu. Ondje sam mnogo toga naučila i stekla nove prijatelje. Korak po korak osmišljavamo mjere potpore za sve vrste invaliditeta, nevidljive i vidljive. Prvi sam put imala priliku voziti bicikl za dvoje ili otići u kino sa svojom obitelji.”

Françoise Coignard, članica skupina Grenelle du Handicap od 2015.

- 90 znakova bit će postavljeno uz rezervirana parkirališna mjesta kako bi se podigla razina svijesti o nevidljivim vrstama invaliditeta

- Taktilna vodilica i pločnik bez prepreka

Prilagođavanje kulturnih aktivnosti različitim potrebama

Još jedna nedavna inicijativa bio je projekt Cinéma Différence, koji osobama s problemima u ponašanju nudi da tijekom filmskih projekcija pjevaju, plešu i kreću se.

Daljnji razvoj tog projekta uključivat će prilagodbe usmjerene na stvaranje smirujućeg okruženja, primjerice za osobe s autizmom.

Osim toga, od 2016. svake je godine jedan mjesec posvećen pristupačnosti. Tijekom tog mjeseca partneri razvijaju različite inicijative kao što su konferencije, izložbe, filmske projekcije, radionice i obroci u mraku.

Dijalog u srcu pristupačnosti

Stalnu usmjerenost Evreuxa na pristupačnost određuje i ocjenjuje širok forum osoba s invaliditetom pod nazivom Grenelle du Handicap, koji je grad osnovao 2014. Njegova je svrha osigurati kanal za savjetovanje sa svim dionicima u neprofitnom sektoru, a posebno s osobama s invaliditetom.

Taj se forum sastoji od desetak radnih skupina koje okupljaju stručnjake, volontere, izabrane dužnosnike i građane. Dnevni red za raspravu utvrđuju sudionici i često se koristi za praćenje i iznošenje primjedbi o pojedinim projektima, kao što je osposobljavanje za stručnjake zaposlene u gradu, uključujući smještaj i pristup informacijama.

Sve vrste invaliditeta i sve životne faze predstavljaju osobe s osobnim iskustvima života s invaliditetom.

Tijekom pet godina savjetovanja održano je više od 100 sastanaka.

Tartu

Estonija

© Shutterstock

POSEBNO PRIZNANJE

za lokalni pristup
pristupačnosti

Tartu je povijesni grad u dolini rijeke Emajõgi. Ima 95 000 stanovnika.

Pristupačnost Tartua ograničena je kaldrmom i drugim značajkama iz njezine baštine, ali on sebe smatra i pametnim i brižnim gradom.

„Slušamo što građanima treba”

Poziv na iznošenje stajališta o potrošnji javnog novca

Tartu je 2014. uveo proračunski sustav u kojem građani imaju utjecaj u pogledu prioriteta potrošnje.

Tartu je kao odgovor na stajališta svojih građana uveo mnoga poboljšanja pristupačnosti. Ona uključuju ponovnu izgradnju pješačkih prijelaza s rampama na rubnicima, zahvaljujući kojima su šetnje uz rijeku sigurnije i pristupačnije, uvođenje elektronskih zvučnih i vizualnih informacija na autobusnim stajalištima te besplatni autobusni prijevoz i parkiranje za starije osobe i osobe s invaliditetom.

Dostupna je i usluga socijalnog prijevoza s osobnim pomoćnikom kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da u potpunosti sudjeluju u gradskom životu ako nisu u mogućnosti koristiti javni prijevoz.

Za mnoge se usluge sada moguće prijaviti preko interneta, što znači da osobe s pristupom internetu ne moraju napuštati dom.

Inicijativa za pametno dijeljenje bicikala povećala je dostupnost električnih bicikala te se sada osobe slabije fizičke spreme mogu lakše kretati gradom.

Ti se bicikli se smatraju dijelom gradskog javnog prijevoza.

Pristupačno stanovanje i pomoćne usluge

Postoji snažna usmjerenost na pristupačno stanovanje i pomoćne usluge za osobe s invaliditetom kako bi im se omogućilo da što duže žive u vlastitim domovima, uz odgovarajuću podršku.

Dostupna potpora uključuje besplatan najam opreme dizala za stepenice, dostavu hrane na kućnu adresu i besplatnu uslugu bibliobusa.

© Grad Tartu

Poboljšanja su obuhvaćala uvođenje elektroničkih zvučnih i vizualnih informacija na autobusnim stanicama

„Gradske vlasti Tartua omogućile su mi usluge osobnog pomoćnika, prilagodbe u kući i socijalnog prijevoza. To mi omogućava samostalan život kod kuće i pristup društvenom životu – uživanje u kulturi, druženje s prijateljima i obitelji, sklapanje novih prijateljstava, bavljenje hobbijima (kućnim ljubimcima, vrtlarstvom) i tako dalje. Te su usluge za mene bitne i jako sam sretna što je Tartu pronašao način da mi ih pruži.”

Meelika Siilsalu, članica Saveza slijepih južne Estonije

Aktivno starenje

Grad je u fazi donošenja strategije aktivnog starenja, usmjerene na poboljšanje tjelesne i duševne dobrobiti kako bi starije osobe mogle duže ostati neovisne i pridonositi tržištu rada, ali i uživati u životu općenito. Ta strategija uključuje smjernice i obuku čija je tema prevencija padova u starijoj dobi.

„U korak s vremenom” projekt je pokrenut 2013. u čijem se okviru nude radionice za starije osobe sa širokim rasponom tema, uključujući samodostatnost i zdrav način života.

U okviru jednog projekta iz 2017., pod nazivom Klub pametnih uređaja za starije osobe, učenici osnovnih škola učili su starije osobe kako koristiti pametne telefone i druge IT uređaje.

Strategija razvoja Tartua do 2030.

Strategija razvoja Tartua do 2030. uključuje dugoročne ciljeve za održivu i kvalitetnu pristupačnost. Odluke se temelje na zaključcima građana Tartua o tome što bi trebali biti prioriteti, uz analizu najboljih praksi drugih gradova, kako u Estoniji tako i u inozemstvu.

Uz fizička poboljšanja prometa, parkiranja, biciklističkih i pješačkih staza i drugih objekata, strategija razvoja usmjerena je i na informacijsku i komunikacijsku tehnologiju.

Tartu smatra da je ključ svega osluškivanje mišljenja potrebitih građana.

© Grad Tartu

O Sustav javnih bicikala u gradu Tartu pomaže osobama smanjene tjelesne sposobnosti da se kreću gradom

Hania

Grčka

© Shutterstock

POSEBNO PRIZNANJE

za korištenje informacijskih tehnologija za osiguravanje pristupačnog parkirališta

Hania, smještena na otoku Kreti, ima 108 642 stanovnika. Lokalno gospodarstvo temelji se na poljoprivredi, turizmu i uslugama, a grad ima dugu povijesnu i kulturnu tradiciju staru preko 5 000 godina.

Pristupačnost je prioritet i za stanovnike i za turiste.

„Pitanje jednakog pristupa uslugama i proizvodima, radnim mjestima i javnim prostorima za građane i posjetitelje vrlo je važno za Haniju.”

Uklanjanje prepreka pristupu

Hania je provela velik projekt pristupačnosti, koji je uključivao rekonstrukciju kolnika po cijelom centru grada kako bi svi kolnici bili širi od 1,5 metara i bez prepreka te imali putokaze za slijepe osobe.

Svaki novi plan regeneracije ili projekt obnove javnih mjesta u gradu mora se provoditi potpuno u skladu s pravilima pristupačnosti.

Inovacije za pristupačno parkiranje

Grad je također uveo pametni sustav upravljanja parkiranjem za osobe s invaliditetom.

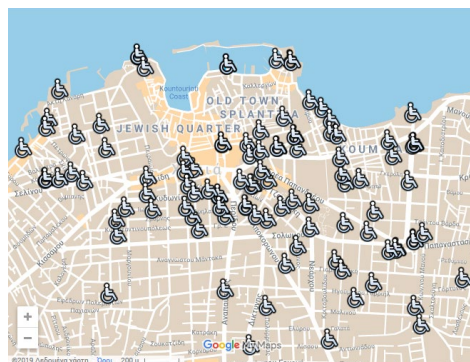
Taj inovativni program, koji se u početku provodio kao pilot projekt, osmišljen je za upravljanje više od 160 rezerviranih parkiranih mjesta u gradu.

Integrirani sustav sastoji se od posebnih parkiranih mjesta i kartica za osobe s invaliditetom, sa senzorima na tlu za svako parkirno mjesto i namjenskom platformom za upravljanje tim mjestima. Prometna policija ima pristup platformi u stvarnom vremenu kako bi upozorila na bilo kakvu nezakonitu upotrebu parkiranih mjesta.

Pristupačan prijevoz za stanovnike i posjetitelje

Grad je također omogućio pristupačnu taksi službu u suradnji s lokalnom udrugom osoba s invaliditetom. Taksiji su dostupni stanovnicima i posjetiteljima, a mogu se rezervirati telefonom.

Očekuje se i uvođenje pristupačnog električnog minibusa, koji će započeti prometovati rutama oko središta grada.

© Grad Hania

 Karta koja prikazuje rezervirana parkirališna mjesta

© Grad Hania

 Platforme SEATRAC pružaju potpuni i lagani pristup za osobe s invaliditetom

Pristupačan turizam

Hania upravlja s pet platformi SEATRAC, koje osobama s invaliditetom omogućuju potpun i jednostavan pristup gradskim plažama.

Uz to, Hania upravlja interaktivnim virtualnim razgledavanjem grada.

Rad sa zajednicom osoba s invaliditetom

Općina Hania razvila je blisku i djelotvornu suradnju s gradskom udrugom osoba s invaliditetom, koja je glavni predstavnik zajednice osoba s invaliditetom na lokalnoj razini.

Taj je odnos urodio nizom inicijativa, uključujući osnivanje Ureda za osobe s invaliditetom, koji je odgovoran za planiranje politika i mjera za poticanje integracije.

Doveo je i do uključivanja osoba s invaliditetom u sva savjetodavna tijela i izradu novih lokalnih politika.

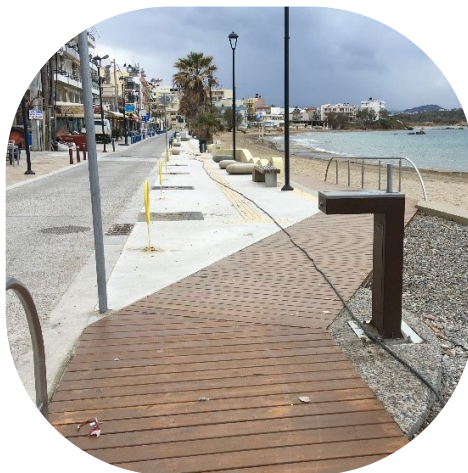
Plan za mobilnost

Strateški je cilj Hanije postići kontinuirano poboljšanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom i starije osobe u cijelom gradu. Za postizanje tog cilja važno je informirati građane o pitanjima mobilnosti.

Gradsku internetsku stranicu i mobilne aplikacije dizajnirale su osobe s invaliditetom, a grad nudi niz pristupačnih usluga plaćanja i internetskih usluga.

Sve su te inicijative uključene u strateški plan mobilnosti (SVAK). Plan mobilnosti prati se i ocjenjuje svakih šest mjeseci na temelju najnovijih podataka i rezultata. Ta ocjena pak utječe na odlučivanje o sljedećim koracima za daljnja poboljšanja pristupačnosti.

Rezultati anketa u kojima su sudjelovali stanovnici i posjetitelji s invaliditetom pokazuju da je razina pristupačnosti javnih površina grada i turističkih znamenitosti vrlo visoka.

© Grad Khania

Pristupačna šetnica uz more

Sudjelujte u izboru za Nagradu za pristupačnost grada za 2021!

11. izdanje Nagrade početak će u proljeće 2020. (datum će biti naknadno potvrđen). Prijave se mogu podnijeti ispunjavanjem elektroničkog prijavnog obrasca do zadanog roka.

Više informacija dostupno je na: ec.europa.eu/social/accesscityaward

Sudjelovanje u izboru Nagrade za pristupačnost grada prilika je da se prepozna rad Vašeg grada na pristupačnosti. To je i jedinstvena prilika da utvrdite koliko ste napredovali u tom području i da podijelite iskustva i učite od drugih gradova.

Promišljanje o pitanjima iz obrasca za prijavu izvrstan je način da analizirate svoje politike pristupačnosti i utvrdite koje su njezine jake i slabe strane.

Pobjednici će dobiti i financijsku nagradu.

© Shutterstock

© Shutterstock

10 godina

Nagrade za
pristupačnost
grada

Primjeri najboljih praksi za stvaranje
pristupačnijih gradova u EU-u

#EUACCESSCITY

10 godina

Nagrade za pristupačnost grada

Ávila, Španjolska

© Shutterstock

S Nagradom za pristupačnost grada 2020. slavimo i desetu godišnjicu te nagrade. Ta je okrugla obljetnica pravi trenutak za osvrt na to čime su se proteklih godina gradovi pobjednici istaknuli.

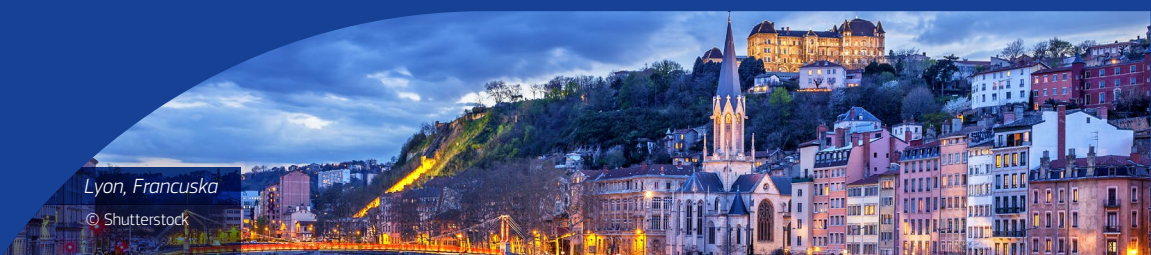
Ti se gradovi razlikuju po veličini i nalaze se u različitim zemljama i kulturama. Neki se suočavaju s dodatnim izazovima zbog svoje povijesti i topografije, dok su drugi moderniji.

Međutim, dvije su jasne značajke zajedničke svim dobitnicima. Prva je snažna i trajna politička usmjerenost na postizanje pristupačnosti. Druga je stalni angažman grada te organizacija osoba s invaliditetom i starijih osoba u utvrđivanju prioriteta i praćenju provedbe.

Dosadašnji dobitnici dokaz su da gradovi svojim zalaganjem u primjeni tih dvaju temeljnih načela mogu postići održivu pristupačnost i uključivost za sve svoje građane.

Konferencija Mreže dobitnika nagrade za pristupačnost grada

Od 2018., i s obzirom na sve veći broj nagrađenih gradova, u Lyonu (dobitnik Nagrade za pristupačnost grada 2018.) osnovana je i pokrenuta konferencija Mreže dobitnika nagrade za pristupačnost grada. To se jednodnevno događanje organizira u gradu dobitniku te okuplja prethodne dobitnike. U listopadu 2019. grad Breda bio je domaćin cjelodnevnog događanja za razmjenu najboljih praksi u području uključivog turizma, ugostiteljstva i pristupačnosti kulturnih i zabavnih aktivnosti. Na tom su događanju predstavnici iz 20 gradova i lokalnih organizacija razmijenili informacije o svojim nagrađivanim inicijativama za pristupačnost. Sudionici su zatim sudjelovali u četiri posjeta povijesnim lokalitetima u Bredi, tijekom kojih su istaknuti pristupačan gradski javni prijevoz te pristupačne sportske i zabavne aktivnosti.

Lyon, Francuska

© Shutterstock

Nagrada za pristupačnost grada: deset nagrađenih gradova

2011. – Ávila, Španjolska

2012. – Salzburg, Austrija

2013. – Berlin, Njemačka

2014. – Göteborg, Švedska

2015. – Borås, Švedska

2016. – Milano, Italija

2017. – Chester, Ujedinjena
Kraljevina

2018. – Lyon, Francuska

2019. – Breda, Nizozemska

2020. – Varšava, Poljska

**Karta
pobjedničkih
gradova:**

Karta EU-a 2020.

2011.

Ávila, Španjolska

Taktilni model zidova Ávile

© Grad Ávila

Prvi dobitnik Nagrade za pristupačnost grada bio je srednjovjekovni grad Ávila, koji je oduševio povjerenstvo svojim sveobuhvatnim pristupom pristupačnosti.

Grad je još 2002. izradio Posebni akcijski plan za pristupačnost u Ávili, koji je bio polazište za preobrazbu starog dijela grada kako bi bio pristupačan za osobe s invaliditetom.

Pristupačnost je za gradsko vijeće temeljno pitanje koje se provlači kroz sva područja djelovanja, uključujući urbanističko planiranje, građevinarstvo, komunikaciju i promet. Stanovnici s invaliditetom cijelo su vrijeme bile uključeni u oblikovanje grada za sve i olakšavanje pristupa zapošljavanju, kulturi i rekreaciji.

Grad je 2007. osnovao i poseban odjel za pristupačnost nadležan za procjenu i analizu razine pristupačnosti u cijelom gradu, s posebnim naglaskom na potrebe vlasnika poduzeća.

Od osvajanja Nagrade Ávila je i dalje usmjerena na uklanjanje prepreka na putu prema ugodnijem gradskom životu.

Gradske inicijative uključivale su razvoj mogućnosti zapošljavanja za osobe s invaliditetom, smanjenje ovisnosti i promicanje samostalnog načina života.

Poboljšanja izgrađenog okoliša, komunikacije i prometa također su među prioritetima, uključujući daljnja unapređenja pristupačnosti javnog prijevoza i financijsku potporu za održavanje voznog parka pristupačnih taksija.

Grad je također analizirao svoju ponudu za turiste s invaliditetom tako što je prikupio informacije o pristupačnim putovanjima, organiziranim obilascima s vodičem i drugim mogućnostima, uključujući informacije u alternativnim formatima.

Pristup karmelićanskom samostanu Svete Terezije

© Grad Ávila

„Nagrada je za Ávilu bila potvrda da smo krenuli ispravnim putem da postanemo grad svih ljudi.”

Gradonačelnik Ávile

Procjena uspjeha Etappenplana

© Grad Salzburg

2012.

Salzburg, Austrija

Austrijski grad Salzburg bio je dobitnik nagrade 2012. Odabran je zbog svojeg dugogodišnjeg zalaganja, koherentnog pristupa i izvrsnih rezultata u postizanju pristupačnosti uz izravno sudjelovanje osoba s invaliditetom.

Tada su inicijative za poboljšanje pristupačnosti u Salzburgu uključivale taktilne sustave orijentacije i navođenja slijepih pješaka, pristupačan javni prijevoz po subvencioniranoj cijeni, besplatan pristup parkiralištu za vozače s invaliditetom i programe za ohrabrivanje starijih osoba da samopouzdanje izađu u grad.

Od 2012. grad i dalje radi na poboljšanju pristupačnosti kroz brojne projekte, uključujući dječju bojaniku s pozitivnim i uključivim ilustracijama djece s invaliditetom.

Jedan je od većih novih projekata takozvani „Etappenplan“ (postupni plan), koji je izrađen 2016. Cilj je tog plana poduzeti mjere za ispunjavanje ciljeva i smjernica utvrđenih UN-ovom Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. U projekt su uključene osobe s invaliditetom, ali i vanjski stručnjaci, primjerice s Instituta za ljudska prava Sveučilišta u Salzburgu.

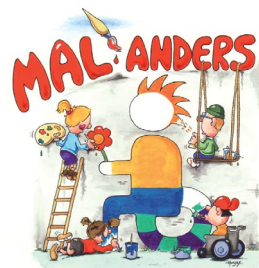
Etappenplan je podijeljen u šest područja djelovanja za koja je odgovoran grad Salzburg:

- obrazovanje
- zapošljavanje
- zdravstvo i socijalna pitanja
- planiranje i stanovanje
- mobilnost i javni promet
- slobodno vrijeme i kultura.

Grad je nakon godinu dana evaluirao taj plan i tako prikupio podatke od osoba s invaliditetom kako bi utvrdio sljedeće korake i nastavio dosadašnji napredak.

„Nagrada za pristupačnost grada u gradu Salzburgu skrenula je pozornost javnosti na pitanja pristupačnosti te nam pomaže u provedbi mnogih drugih mjera.“

Sabine Neusüß, predstavnik osoba s invaliditetom, Grad Salzburg

Ein lustiges Ausmal-Buch
Bojanka s pozitivnim slikama invaliditeta

© Grad Salzburg

2013.

Berlin, Njemačka

Berlin, Njemačka

© Shutterstock

Grad Berlin izabran je za pobjednika 2013. zbog svojih strateških i uključivih politika pristupa, koje obuhvaćaju sve aspekte života grada i čvrsto su utkane u politički i proračunski okvir grada.

Grad je dobio pohvalu i za svoja inovativna rješenja za pristupačnost, kao što je **www.mobidat.net**, internetska stranica namijenjena osobama s osjetilnim oštećenjima, ograničenom pokretljivošću i kognitivnim poteškoćama. Ta stranica sadržava bazu podataka od 31 000 unosa s informacijama o pristupačnosti širokog spektra objekata u gradu.

Trajni je cilj Berlina da bude mobilniji, sigurniji i prihvatljiviji za okoliš.

Berlinski Zakon o mobilnosti, koji je stupio na snagu u ljeto 2018., prvi je takav zakon u Njemačkoj. U njegovo su stvaranje bila uključena udruženja za mobilnost, okruzi, nadležni odjeli Saveznog vijeća i predstavnici Parlamenta.

Berlinski Zakon o mobilnosti osigurava da svi – mladi i stari, s invaliditetom i bez njega – mogu biti mobilni na siguran i neovisan način. Predgrađa i metropolska regija Berlin-Brandenburg bit će bolje povezani autobusnim, željezničkim i biciklističkim rutama. Očekuje se da će pristupačno postati i nekoliko područja kojima je trenutačno teško pristupiti bez automobila.

Berlin je kao cilj postavio pristupačnost bez prepreka. U tome pomaže i okrugli stol „Grad bez prepreka”. Vodi ga tajnik za promet, a okuplja dionike iz vlade, poduzeća i organizacija osoba s invaliditetom. Cilj mu je dogovoriti prioritete i inicijative za povećanje pristupačnosti Berlina u različitim područjima, uključujući turizam, hotele i restorane, industriju, trgovinu i promet.

Berlinski zakon o mobilnosti stupio je na snagu u ljeto 2018.

© Grad Berlin

„Nagradom za pristupačnost grada Berlin je privukao veliku pozornost međunarodne zajednice te i dalje namjerava sudjelovati u intenzivnim razmjenama s drugim europskim gradovima radi poboljšanja pristupačnosti.”

Ingmar Streese, stalni tajnik za promet, Grad Berlin

Göteborg, Švedska

© Shutterstock

2014.

Göteborg, Švedska

Povjerenstvo je 2014. prepoznalo jasan politički cilj grada Göteborga: da taj grad bude pristupačan svima.

Kao dio te obveze sva tijela državne uprave i poduzeća morala su izraditi popise javnih zgrada i prostora u kojima su imala urede radi mjerenja pristupačnosti.

Svaka javna zgrada i prostor u gradu Göteborgu morali su biti na tim popisima. To je uključivalo škole, domove za starije osobe, muzeje, knjižnice, sportske objekte i igrališta.

Time se Gradsko vijeće obvezalo na „cjelovito i sveobuhvatno praćenje pristupačnosti u gradu”.

Göteborg 2014. uvodi razne promjene. Među njima su inicijative za poboljšanje pristupa muzejima i privremeni interaktivni studio u kojem građani mogu iz prve ruke iskusiti s kakvim se izazovima svakodnevno suočavaju osobe s invaliditetom. Grad je također pokrenuo snimateljski projekt kako bi potaknuo osobe s invaliditetom da amaterskim snimkama prikažu aspekte čiju pristupačnost treba poboljšati.

Prema Indeksu održivosti globalnih destinacija Göteborg je najodrživija svjetska destinacija. Pristupačnost je ključni element tog indeksa.

Uz to, razvijena je aplikacija koja osobama s invaliditetom olakšava sudjelovanje u kulturnim događanjima u gradskim arenama.

Ta aplikacija, predstavljena 2017., tijekom događanja nudi prijenos slike uživo uz tumačenje na znakovnom jeziku. Petlja za slušanje koja je dio aplikacije nudi i pojačanje zvuka.

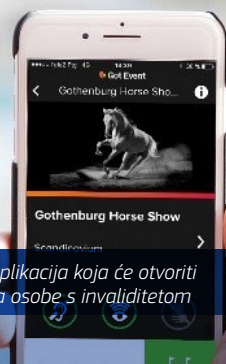
Aplikacija daje i informacije, između ostalog, o tome kako doći do arene, dobiti pomoć na licu mjesta i pristupiti WC-ima, restoranima i drugim objektima.

„Göteborgu je osvajanje nagrade potvrda da smo na dobrom putu.”

Maria Bernström Printz, voditeljica razvoja u području pristupačnosti, grad Göteborg

Razvijena je aplikacija koja će otvoriti mogućnosti za osobe s invaliditetom

© Grad Göteborg

2015.

Borås, Švedska

Borås, Švedska

© Shutterstock

Borås je 2015. zadivio povjerenstvom svojom jasnom, dugogodišnjom političkom predanošću konceptu „Borås pristupačan svima”. Grad je primijenio standarde pristupačnosti koji nadilaze zakonske standarde i davao subvencije za pristupačno privatno stanovanje, tako da su osobe s invaliditetom imale jednake mogućnosti za samostalan život.

Grad se obvezao učiniti urbano okruženje pristupačnim svima, bez obzira na invaliditet ili starost. Sastavio je bazu podataka o pristupačnosti koja je dostupna u lako čitljivoj verziji i verziji sa sintezom govora. Gradska internetska stranica i bilten također su povezani s telefonskom uslugom za one kojima je potrebna potpora.

Od dobivanja Nagrade Borås je nastavio s radom u raznim aspektima gradskog života. To uključuje proširenje kolnika i poboljšanje pristupa parkovima, kao i povećanje broja pristupačnih prirodnih okruženja.

Grad radi na većoj pristupačnosti gradske internetske stranice s pomoću alternativnih formata.

Gradske knjižnice također su povećale broj knjiga dostupnih na jednostavnom jeziku i uvele mirna područja.

Za stručnjake koji rade u gradu uvedeno je osposobljavanje za informiranje javnosti. Ono obuhvaća UN-ovu Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom te alternativne oblike komunikacije i smjernice o interakciji s osobama s invaliditetom.

Druga ključna inicijativa uključivala je obuku osoba s intelektualnim oštećenjima kako bi se upoznali sa svojim pravima.

Proširenje taktinog pločnika u centru grada Boråsa

© Grad Borås

„Ovo je priznanje zasigurno povećalo vidljivost truda koji naš grad ulaže. Što je najvažnije, to nas priznanje motivira da nastavimo s radom i ohrabruje druge da teže poboljšanju pristupačnosti u drugim područjima.”

Herawati Nowak & Lena Mellblad, savjetnici za osobe s invaliditetom, Grad Borås

2016.

Milano, Italija

Otvorenje uključivog pristupačnog parka Villa Finzi

© Grad Milano

Milano je 2016. prepoznat po svojoj jasnoj posvećenosti i širokom pristupu ostvarenju pristupačnosti.

Milano je 2011. donio načela UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Istodobno se obvezao razvijati novu kulturu pristupačnosti i strateški, integriran pristup postizanju „grada za sve“.

Od tada je u svojem aktualnom trogodišnjem programu javnih radova odredio prioritete i izdvojio sredstva za posebna poboljšanja pristupa.

Grad je poduzeo mnoge inicijative od osvajanja nagrade 2016. Jedna takva inicijativa uključivala je osnivanje grupe stručnjaka za univerzalni dizajn, s ciljem da gradski sportski sadržaji postanu pristupačni svima. To je dovelo do značajne obnove i nadogradnje, pa tako, primjerice, svi gradski bazeni sada imaju dizalice pored bazena.

Gradski strateški plan (PEBA) usmjeren je na ostvarenje potpune dugoročne pristupačnosti. Njime se promiču i načela univerzalnog dizajna za sve koji su uključeni u dizajn i izgradnju urbanih prostora.

Grad je također pojednostavnio svoj postupak planiranja u pogledu zahtjeva za pristupačnost kako bi oni postali učinkovitiji.

Ostala nedavna postignuća uključuju pristupačne parkove i igrališta, mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom, pilot projekt poboljšanja pristupačnosti poduzeća, pristupačniji javni prijevoz i promicanje pristupačnih hotelskih soba.

„Nagrada je zasigurno bila priznanje gradu za posao obavljen u skladu s integracijskim pristupom, ali je prije svega bila poticaj da se nastavi putem kojim se krenulo i učini više i bolje.”

Grad Milano

Pristupačna oprema na igralištu, park Indro Montanelli

© Grad Milano

2017.

Chester, Ujedinjena Kraljevina

Novi autobusni terminal

© Grad Chester

Chester je Nagradu osvojio 2017. Povjerenstvo je bilo zadivljeno odlučnošću grada da povijest stavi svima nadohvat ruke. Chester se usredotočio na to da posjetiteljima s invaliditetom osigura pristup što većem dijelu svoje složene srednjovjekovne infrastrukture.

Chester je osigurao i sanitarne čvorove pod nazivom „Changing places” za osobe s teškim i složenim invaliditetom, koje u suprotnom ne bi mogle uživati u dnevnom izlasku u centar grada.

Osim potpuno pristupačnog autobusnog voznog parka, svi gradski taksiji moraju biti pristupačni za invalidska kolica i sadržavati elemente kao što su indukcijske petlje.

Chester je od osvajanja Nagrade nastavio poboljšavati pristupačnost. Posebno je zanimljiv novi autobusni kolodvor. Razvijen je u suradnji sa Skupnim forumom za pristup osoba s invaliditetom, koji je uključivao doprinose 15 lokalnih i regionalnih organizacija za osobe s invaliditetom.

Autobusni kolodvor izdao je i vodič za pristup osobama s invaliditetom, njegovateljima i članovima obitelji kako bi mogli donositi informirane odluke i planirati svoj posjet.

Otvoren u svibnju 2017., Storyhouse je knjižnica, kazalište, kino i središte zajednice. Svake godine nudi preko 2000 aktivnosti za lokalne marginalizirane skupine, uključujući događanja prilagođena osobama s autizmom, te radionice i tečajeve za izolirane i starije zajednice.

Sve izvedbe Storyhousea su pristupačne. Mnogo je osoblja prošlo osposobljavanje i mentorstvo Prijatelja osoba s demencijom.

Poboljšanja u javnom sektoru pomogla su i korisnicima invalidskih kolica, vlasnicima pasa vodiča i korisnicima bijelog štapa.

Poboljšane pješačke staze

© Grad Chester

„Osvajanje Nagrade 2017. potaknulo nas je da učinimo još više kako bismo poboljšali život osoba s invaliditetom i starijih osoba. S ponosom možemo reći da će pristupačnost i uključivost i dalje biti u središtu prioriteta Vijeća.”

CLlr Val Armstrong, Vijeće Cheshire Westa i Chestera

2018.

Lyon, Francuska

Lyon, Francuska

© Shutterstock

Francuski grad Lyon, pobjednik 2018., odlučio je pristupiti pristupačnosti kao međusektorskom pitanju i uložiti znatna sredstva u stvaranje uključivog okruženja bez prepreka.

Kroz teme fizičke pristupačnosti i pristupa gradskom životu Lyon provodi program koji je započeo 2016. i koji traje do 2024.

Poboljšanje pristupačnosti koordinira voditelj misije u gradskom vijeću. Voditelj izvještava generalno gradsko tajništvo i okuplja inicijative iz 14 gradskih odjela, uključujući kulturu, obrazovanje, sport, potporu u djetinjstvu i javne površine.

Prioritete je dogovorilo savjetodavno tijelo koje čine izabrani predstavnici i dužnosnici grada te 62 lokalne udruge koje predstavljaju osobe s invaliditetom i starije osobe.

Usluga Optiguide pruža informacije od vrata do vrata i individualno savjetovanje kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo samostalno putovanje javnim prijevozom.

Krajem 2017. Lyon je objavio vodič za pristupačnost namijenjen gradskoj skupini za upravljanje izgradnjom.

Grad je 2019. objavio i „Vodič za pristupačnu kulturu” za širu javnost. Taj je vodič sastavljen u suradnji s drugom osobom s invaliditetom gradskog Povjerenstva za pristupačnost i s 28 kulturnih organizacija potpisnica gradske Povelje o kulturnoj suradnji.

Grad planira da će do 2024. učiniti pristupačnima gotovo 700 zgrada i javnih mjesta.

„Osvajanje Nagrade predstavlja velik ponos, ali i veliku odgovornost grada Lyona da je nastavi biti dostojan. Nagrada je priznanje za sav naš rad u smjeru fizičke pristupačnosti, kao i pristupačnosti čitavom gradskom životu.”

Thérèse Rabatel, izaslanica za ravnopravnost muškaraca i žena i osoba s invaliditetom

Vodič za pristupačne kulturne sadržaje

© Grad Lyon

La ville comme on l'aime, inclusive

2019.

Breda, Nizozemska

Studenti iznose zamisli o boljem prijevozu za sportaše s invaliditetom na sastanku o izazovima grada

© Grad Breda

Povjerenstvu se posebno svidio Bredin sveobuhvatan pristup rješavanju prepreka u pogledu pristupačnosti. Grad ima četverogodišnji plan (2018. – 2021.) za stvaranje okruženja u kojem će pristupačnost biti standard.

Platforma „Breda za sve“ okupila je predstavnike grada, turizma i obrazovanja te organizacija osoba s invaliditetom. Jedan od ciljeva inicijative „Breda za sve“ bio je pretvoriti grad u top destinaciju pristupačnog turizma.

Breda primjenjuje načela UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i radi na tome da postane grad koji je najviše u skladu s načelima UN-a.

Breda je već postigla velik napredak od osvajanja Nagrade. Lokalni izvršni odbor (*College van burgemeester en wethouders*) donio je u lipnju 2019. nove planove izrađene u suradnji sa stručnjacima i organizacijama osoba s invaliditetom.

U narednih nekoliko godina grad će se posebno usredotočiti na to da aktivnosti slobodnog

vremena postanu pristupačnije. To uključuje kafiće, restorane, trgovačke objekte te sportske i kulturne događaje. Organiziraju se i tečajevi obuke za osoblje u ugostiteljskom i maloprodajnom sektoru.

Do danas je grad pristupao pitanju pristupačnosti uglavnom usmjeravajući se na osobe s tjelesnim invaliditetom, ali je zato od 2019. godine proširio svoj opseg djelovanja na osobe s intelektualnim ili nevidljivim invaliditetom, na primjer autizmom. Ujedno je stavio veći naglasak na informacije koje su dostupne osobama s niskom razinom pismenosti.

Breda se od 2019. obvezala usmjeriti na pristupačnost i uključivost u svakom novom općinskom planu, uz potporu stručnih savjetnika pod naslovom „pristupačan grad za posebne službenike“.

18 organizacija u Bredi potpisalo je takozvani „Sporazum o lokalnoj pristupačnosti“, obvezujući se da će Bredu učiniti istinski pristupačnim i uključivim gradom

© Grad Breda

„Ponosimo se Nagradom, ali istodobno shvaćamo da je naša dužnost usmjeriti taj polet u održivi budući razvoj.“

Miriam Haag, zamjenica gradonačelnika Brede

2020.

Varšava, Poljska

Varšava, Poljska

© Shutterstock

Povjerenstvo je izabralo Varšavu kao pobjednika 2020. zbog ogromnog napretka koji je postignut u posljednjih 10 godina i snažne posvećenosti cijelog grada poboljšanju života njegovih građana s invaliditetom.

Uzimajući kao polazište načela univerzalnog dizajna, Varšava je donijela akcijski plan usmjeren na informacije, radna mjesta, obrazovanje, društvo i infrastrukturu.

Uloga punomoćnika nadležnog za pristupačnost ključna je za ostvarivanje održivih poboljšanja u cijelom gradu.

Varšava prepoznaje da preostaje još mnogo posla i razvija planove za kontinuiranu proračunsku potporu za pristupačnost u narednim godinama.

Uspješnost aktivnosti za poboljšanje pristupačnosti iz prethodnih godina redovito se prati i ocjenjuje. Sljedeći koraci planiraju se na temelju rezultata tih evaluacija i postavljaju se jasni pokazatelji prema kojima će se mjeriti buduće inicijative.

Jasni i sveobuhvatni standardi pristupa pomažu osigurati da će visokokvalitetni dizajn i izrada svih građevinskih projekata u gradu omogućiti zadovoljavajuću razinu pristupačnosti.

Gledajući u budućnost, nova Varšavska strategija do 2030. dugoročno će utjecati na prostorni i društveni razvoj grada. Prioriteti uključuju pristup osnovnoj i preventivnoj zdravstvenoj njezi, poboljšanu socijalnu pomoć i javne usluge, uključujući e-njegu i e-pristupačnost (IT sustav) za osobe s invaliditetom.

Jedan od posebnih ciljeva je uklanjanje preostalih arhitektonskih prepreka. Inicijative da se to postigne uključivat će ugradnju dizala na povijesnim mjestima, na primjer duž rute do Łazienkowska, te rekonstrukciju javnih trgova.

„Varšava je nekoliko godina radila za Nagradu za pristupačnost grada. Svi smo naučili kako moderna metropola treba djelovati kako bi svaki stanovnik mogao ugodno živjeti i raditi. Izuzeti bilo koga nije svojstveno našem gradu.”

Rafał Trzaskowski, gradonačelnik Varšave

Rijeka Vistula u Varšavi

© Shutterstock

Sudjelovanje u izboru za Nagradu za pristupačnost grada za **2021**

Nagradom za pristupačnost grada prepoznaju se gradovi koji su radili na tome da postanu pristupačniji svojim građanima.

To je inicijativa EU-a kojom se promiče jednak pristup gradskom životu osobama s invaliditetom i omogućuje lokalnim vlastima da promiču i dijele svoje najbolje prakse.

Od 2020., povodom 10. obljetnice dodjele Nagrade, Europska komisija dodala je financijsku nagradu za pobjednika i drugoplasiranog i trećeplasiranog grada:

- 1. nagrada: 150 000 eura
- 2. nagrada: 120 000 eura
- 3. nagrada: 80 000 eura

Želite li da vaš grad bude jedan od dobitnika sljedeće godine? Želite li podijeliti svoja iskustva i aktivnosti za promicanje pristupačnosti s drugim gradovima?

Tko se može prijaviti?

Prijavu treba podnijeti tijelo koje upravlja gradom s više od 50 000 stanovnika u nekoj od država članica EU-a. U državama članicama koje imaju manje od dva takva grada mogu sudjelovati i gradska područja koja čine dva ili više gradova ako zajednički broj njihovih stanovnika prelazi 50 000.

Isti grad ne može osvojiti Nagradu za pristupačnost grada dvije godine zaredom, tako da grad koji je pobijedio 2020. ne može sudjelovati i 2021. Svi ostali, uključujući drugoplasirane i trećeplasirane, kao i gradove koji su osvojili posebna priznanja, pozivaju se da ponovno sudjeluju.

Kao pomoć za pripremu u sudjelovanju u natjecanju, na internetskoj stranici Nagrade za pristupačnost grada od datuma otvaranja razdoblja podnošenja prijave bit će dostupne smjernice i pravila sudjelovanja na svim službenim jezicima EU-a.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2021

Postupak odabira

Povjerenstvo će razmotriti poduzete i planirane mjere u sljedećim područjima:

- izgrađeni okoliš i javni prostori
- prijevoz i povezana infrastruktura
- informiranje i komunikacija, uključujući nove tehnologije (IKT)
- javni objekti i usluge

Povjerenstvo će ocjenjivati prijave prema sljedećih šest kriterija:

- opseg djelovanja
- vlasništvo, razina posvećenosti
- utjecaj
- kvaliteta i održivost rezultata
- sudjelovanje osoba s invaliditetom i relevantnih partnera
- socijalna inovacija

Postupak odabira podijeljen je u dvije faze: predodabir na nacionalnoj razini i završni odabir na europskoj razini. **Nacionalna povjerenstva** u svakoj zemlji biraju najviše tri grada među nacionalnim kandidatima na temelju kriterija koje određuje Europska komisija.

Ti nacionalni kandidati idu u drugu fazu natjecanja u kojoj ih ocjenjuje **Europsko povjerenstvo**. Pobjednik Nagrade za pristupačnost grada 2021. bit će objavljen **krajem studenoga 2020.** Svečanost dodjele dio je konferencije za obilježavanje Europskog dana osoba s invaliditetom u Bruxellesu.

Tajništvo Nagrade za pristupačnost grada

Tajništvo Nagrade za pristupačnost grada može vam pomoći u pripremi prijave. Ako su vam potrebne dodatne informacije, obratite se na sljedeću adresu:

secretariat@accesscityaward.eu

Kontakt s EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine informacijskih centara Europe Direct. Adresu najbližeg centra možete pronaći na:

europa.eu/european-union/contact_hr

Telefonom ili e-poštom

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- e-poštom preko: europa.eu/european-union/contact_hr

Traženje informacija o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa: https://europa.eu/european-union/index_hr

Publikacije EU-a

Besplatne publikacije EU-a i publikacije EU-a koje se plaćaju možete preuzeti ili naručiti preko internetske stranice: <https://publications.europa.eu/hr/publications>. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se službi Europe Direct ili najbližemu informacijskom centru (vidjeti https://europa.eu/european-union/contact_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1952. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa: eur-lex.europa.eu

Otvoreni podaci iz EU-a

Portal otvorenih podataka EU-a (<http://data.europa.eu/euodp/hr>) omogućuje pristup podatkovnim zbirkama iz EU-a. Podatci se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

Godišnja Nagrada za pristupačnost grada dodjeljuje se europskim gradovima za napore koje ulažu kako bi bili pristupačni osobama s invaliditetom i starijim osobama. Ovom brošurom slave se postignuća pobjednika, drugoplasiranih i trećeplasiranih kandidata za 2020. godinu te dobitnika posebnih priznanja – Varšava (Poljska), Castello de la Plana (Španjolska), Skelleftea (Švedska), Evreux (Francuska), Tartu (Estonija), Khania (Grčka). Nagrada ističe konkretne mjere koje su gradovi poduzeli kako bi poboljšali svoju pristupačnost. Te mjere obuhvaćaju pristupačne javne prostore i kulturne sadržaje, poboljšanja u pogledu pristupačnosti javnog prijevoza, poboljšane usluge za osobe sa skrivenim oblicima invaliditeta i pametan sustav upravljanja parkiranjem.

Možete preuzeti naše publikacije ili se besplatno pretplatiti na stranici

ec.europa.eu/social/publications

Ako želite primati redovite obavijesti o Glavnoj upravi za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, prijavite se za besplatni e-bilten Socijalna Europa na

ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

Ured za publikacije

ISBN 978-92-76-17361-8